

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 47/2013
van 11 december 2013**

Betreft: aanvraag tot machtiging voor het meedelen van persoonsgegevens uit de leer- en ervaringsbewijzendatabank (LED) door het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV) aan het Centrum voor Sociologisch Onderzoek (CeSO) van de KU Leuven en het Centrum voor Longitudinaal en Levensloonderzoek (CELLO) van de Universiteit Antwerpen voor het verwezenlijken van een onderzoek over de toekomstige pensioenbescherming van autochtonen en diverse generaties migranten in België.

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;

3. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");

4. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB 13 februari 2001").

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

5. Gelet op de aanvraag, ontvangen op 7 november 2013;

6. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van AKOV, ontvangen op 28 januari 2011¹;

7. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van de KU Leuven, ontvangen op 21 oktober 2013²;

8. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van de Universiteit Antwerpen, ontvangen op 17 juli 2012³;

9. Beslist op 11 december 2013, na beraadslaging, als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

10. Het Centrum voor Sociologisch Onderzoek (CeSO) van de KU Leuven en het Centrum voor Longitudinaal en Levensloonderzoek (CELLO) van de Universiteit Antwerpen onderzoeken de toekomstige pensioenbescherming van autochtonen en diverse generaties migranten in België en willen daartoe kunnen beschikken over bepaalde gecodeerde persoonsgegevens aangaande, enerzijds, de personen geboren tussen 1945 en 1993 die op 1 januari 2011 ingeschreven waren in het Rijksregister van de natuurlijke personen en, anderzijds, hun respectieve gezinsleden in de periode van 1997 tot 2011.

11. De onderzoekspopulatie zou bestaan uit vier willekeurige steekproeven van respectievelijk 25.000 *eerstegeneratiemigranten* (personen die zelf naar België gemigreerd zijn en noch in België noch met de Belgische nationaliteit geboren zijn), 25.000 *tweedegeneratiemigranten* (personen die zelf geen eerstegeneratiemigrant zijn maar er wel minstens één als ouder hebben), 25.000 *latere generaties migranten* (personen van wie een generatie vóór de ouders naar België is gemigreerd) en 25.000 *autochtonen* (personen van wie de ouders bij de geboorte de Belgische nationaliteit hadden) en hun respectieve gezinsleden van 1997 tot 2011 (zij worden evenwel enkel gevolgd voor de jaren tijdens dewelke ze deel uitmaakten van het gezin).

---

¹ Naar aanleiding van de machtiging VTC nr. 04/2011 van 23 februari 2011.

² Naar aanleiding van de machtiging VTC nr. 45/2013 van 13 november 2013.

³ Naar aanleiding van de machtiging VTC nr. 16/2012 van 5 september 2012.

12. Voor de verwezenlijking van het onderzoek dienen persoonsgegevens uit het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming te worden gekoppeld met persoonsgegevens uit de LED-databank van het AKOV, persoonsgegevens uit het Rijksregister van de natuurlijke personen, persoonsgegevens van de vereniging zonder winstoogmerk SIGEDIS en persoonsgegevens van de federale overheidsdienst Financiën⁴. De aangevraagde gegevens zullen gebruikt worden om een inzicht te verwerven in de situatie van de bevolking tussen 18 en 66 jaar.

13. De gegevens uit de LED met betrekking tot het opleidingsniveau zijn de volgende: de graad, de categorie, het jaar van het behalen van het bewijs, de specialisatie, de onderwijsvorm, het schooltype, de bron waaruit de informatie over het bewijs werd aangereikt en de studierichting.

14. De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid zal optreden als externe verwerker voor het koppelen en coderen van de persoonsgegevens.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

15. Het CeSO en het CELLO wensen de gegevens te verkrijgen uit de LED over de behaalde diploma's en getuigschriften van de personen die behoren tot de onderzoekspopulatie, vermeld in randnummer 11. Deze gegevens moeten beschouwd worden als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP. Aangezien deze persoonsgegevens op een geautomatiseerde wijze worden verwerkt, is de WVP van toepassing⁵.

16. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het e-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie⁶ een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

---

⁴ De aanvrager geeft aan hiervoor de vereiste machtigingen aan te vragen bij de bevoegde sectorale comités.

⁵ Art. 3, §1 WVP.

⁶ Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4, § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringeng, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringeng;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporalien van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

17. De persoonsgegevens worden opgevraagd bij het AKOV, dat werd opgericht bij besluit van de Vlaamse Regering van 24 april 2009. Het AKOV is een instantie, vermeld in artikel 4, §1, 2°, decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, en valt dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het e-govdecreet.

18. De VTC is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag met betrekking tot de mededeling van persoonsgegevens door het AKOV te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

19. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht.

20. Zoals onder randnummer 15 omschreven zijn de gevraagde gegevens persoonsgegevens. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Hierbij wordt rekening gehouden met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

21. Ingevolge artikel 4, 6°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 april 2009 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap 'Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming' heeft dit agentschap onder meer tot taak in te staan voor de coördinatie en het inhoudelijk beheer van de databank met de leer- en ervaringsbewijzen.

22. Artikel 20 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur verwoordt de rechtsbasis voor de leer- en ervaringsbewijzendatabank (LED) als volgt:

"Met het oog op het verlenen van diensten of met het oog op beleidsontwikkeling worden alle door de Vlaamse Gemeenschap erkende of gelijkwaardig verklaarde leer- en ervaringsbewijzen samen met de bijhorende minimale identificatiegegevens van de houder van de leer- en ervaringsbewijzen in kwestie, in een leer- en ervaringsbewijzendatabank geregistreerd bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Regering.

Deze registratie gebeurt door de instantie die de leer- en ervaringsbewijzen in kwestie heeft uitgereikt of door de instantie die de gegevens inzake de leer- en ervaringsbewijzen in kwestie heeft ingezameld bij instanties die leer- en ervaringsbewijzen uitreiken, of op basis van een geregistreerde verklaring op eer.

Een leerbewijs is een bewijs dat wordt uitgereikt bij het succesvol beëindigen van een afgerond geheel van onderwijs-, vormings- of opleidingsactiviteiten nadat door middel van een toets werd nagegaan of de voorafbepaalde competenties verworven zijn.

Een ervaringsbewijs is een bewijs zoals bedoeld in artikel 4 van het decreet van 30 april 2004 betreffende het verwerven van een titel van beroepsbekwaamheid.

De bevoegde diensten van de Vlaamse Regering beheren de databank. Het ontsluiten van deze databank gebeurt door tussenkomst van de coördinatrice Vlaams e-government die tussenbeide komt bij de mededeling van gegevens uit de leer- en ervaringsbewijzendatabank mits naleving van artikel 8 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer."

23. De gegevens in de LED zijn afkomstig van de volgende organisaties:

- het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgOD);
- het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen (AHOVOS);
- het Agentschap voor Kwaliteitszorg in Onderwijs en Vorming (AKOV);
- de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB);
- het Vlaams Ministerie voor Werk en Sociale Economie, nl. in concreto het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie (VSAWSE);
- Syntra Vlaanderen.

Deze mededelingen van persoonsgegevens werden al gemachtigd door de VTC⁷.

24. Het AKOV werd door de VTC gemachtigd als beheerder van de LED⁸. De LED zal worden beschouwd als dé referentiedatabank inzake diploma en opleidingscertificaten, maar werd nog niet als authentieke bron erkend door de Vlaamse Regering.

Doeleinde van de verdere verwerking:

25. Het CeSO en het CELLO wensen de gegevens, vermeld in randnummer 13, te verkrijgen voor het onderzoek naar *"de toekomstige pensioenbescherming van autochtonen en diverse generaties migranten in België"*.

26. Hiertoe bepaalt artikel 3*bis* van het decreet van 22 december 1995 houdende de wijziging van diverse decreten met betrekking tot de Universiteit Antwerpen: *"Het doel van de Universiteit Antwerpen is, in een pluralistisch perspectief en met de academische vrijheid en de bestuurlijke autonomie als grondslag, academisch onderwijs te verstrekken en wetenschappelijk onderzoek en dienstverlening te verrichten."*

27. De statuten van de KU Leuven bepalen als opdracht: *"... vervult als zelfstandige instelling haar zending van academisch onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening aan de gemeenschap zoals omschreven in haar verklaring over haar opdracht en identiteit."* En verder: *"De Universiteit bestaat uit diverse geledingen, m.n. groepen, faculteiten, departementen en andere onderdelen ten behoeve van het*

---

⁷ Machtiging VTC nr. 05/2011 van 23 februari 2011.

⁸ Machtiging VTC nr. 04/2011 van 23 februari 2011.

academisch onderwijs, het wetenschappelijk onderzoek en de wetenschappelijke en maatschappelijke dienstverlening die zij op haar campussen en de campussen van de partnerhogescholen organiseert.”

28. In dit onderzoek wordt de pensioenopbouw van de actieve bevolking onder de loep genomen. Pensioenopbouw wordt bepaald op basis van iemands loopbaanpatronen en burgerlijke staat. Voor de laatste 14 jaar worden deze zaken longitudinaal bekeken. In een uitgebreide toelichting omtrent het onderzoek verduidelijkt de aanvrager de onderzoeksmethode, de onderzoeksvragen en de gevraagde gegevens.

29. Op basis hiervan is de VTC van oordeel dat de omschrijving van de doeleinden van de verdere verwerking welbepaald en uitdrukkelijk is in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP en brengt in herinnering dat gevraagde gegevens enkel met het oog op dit doeleinde verder mogen verwerkt worden.

30. Er dient te worden geanalyseerd of de doeleinden van de door de aanvrager geplande verwerkingen verenigbaar zijn met de doeleinden waarvoor de gegevens oorspronkelijk door het AKOV zijn verwerkt. Conform artikel 4, § 1, 2° WVP dient bij de beoordeling van deze verenigbaarheid rekening te worden gehouden met alle relevante factoren, waaronder de redelijke verwachtingen van de betrokkene en de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen.

31. Het in casu ontbreken van expliciete wettelijke bepalingen voor de koppeling van persoonsgegevens voor wetenschappelijke of andere doeleinden maakt dat hoofdstuk II van het KB van 13 februari 2001 dient te worden toegepast opdat het doeleinde van de verdere verwerking als verenigbaar kan worden beschouwd met het doeleinde van de oorspronkelijke verwerking.

32. De aanvrager motiveert dat het longitudinaal onderzoek niet kan verwezenlijkt worden met anonieme gegevens en men dus nood heeft aan gecodeerde persoonsgegevens.

33. De aanvraag verduidelijkt dat de codering en koppeling gebeurt via een externe verwerker, nl. de KSZ.

34. Op zich zijn de doelen dus gerechtvaardigde doelen, er moet echter wel nog een onderzoek gebeuren naar de proportionaliteit van de verdere verwerking (punt B.2.) en er moet rekening worden gehouden met de belangen van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (punt B.3. en B.4.).

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

35. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

36. De opvraging van de diploma's en getuigschriften van de doelpopulatie van het onderzoek gebeurt op basis van het gecodeerde INSZ-nummer. Hiervoor werd al een machtiging verleend door het sectoraal comité van de Sociale Zekerheid en de Gezondheid, afdeling Gezondheid.

37. De aanvrager heeft nood aan de gegevens tot en met het jaar 2011. Voor het secundair onderwijs vanaf het jaar 2001, voor het hoger onderwijs vanaf het jaar 1999.

38. Per bewijs dat wordt geregistreerd in de LED, worden een aantal kenmerken van dit bewijs opgeslagen, nl. graad, categorie, uitreikingsdatum, onderwijsvorm, schooltype, leverancier en studierichting. Deze gegevens zijn vereist voor de unieke identificatie van het behaalde bewijs.⁹

39. De aanvraag verduidelijkt dat het opleidingsniveau veel zegt over de sociaaleconomische positie van personen en dient dus in rekening te worden gebracht als intermediaire variabele. Er zal nagegaan worden wat het verschil is in opleidingsniveau tussen de verschillende groepen op basis van de eerder omschreven ascriptieve kenmerken. Verder kan men onderzoeken wat het effect is van onderwijsniveau op het latere pensioen en of dit sterker speelt voor bepaalde groepen. De aangevraagde gegevens laten toe een typologie op te stellen van de behaalde diploma's voor het secundair onderwijs (sinds 2001-2002) en het hoger onderwijs (sinds 1999-2000).

40. De dienstenintegrator CORVE zorgt voor filtering¹⁰. Deze rol is inmiddels decretaal verankerd bij decreet van 13 juli 2012 houdende de oprichting en de organisatie van een Vlaamse Dienstenintegrator (VDI). De aanvraag verduidelijkt dat de codering en koppeling gebeurt via een externe verwerker, nl. de KSZ. DE KSZ zal dus tussenkomen om de gegevens ontsloten via de VDI vanuit de LED, aan CeSO en CELLO te bezorgen.

41. De VTC is van oordeel dat de opvragingen van de diploma- en getuigschriftgegevens conform zijn aan artikel 4, §1, 3°, WVP en relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden, vermeld in randnummers 25-28.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

42. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

---

⁹ Machtiging VTC nr. 04/2011 van 23 februari 2011.

¹⁰ Machtiging VTC nr. 04/2011 van 23 februari 2011.

43. De aanvraag vermeldt dat de gegevens worden bijgehouden tot 31 december 2016, nl. tot 1 jaar na afloop van het onderzoek zodat de gegevens nog beschikbaar zijn om bepaalde zaken te verifiëren met het oog op publicatie van het onderzoek.

44. De VTC benadrukt dat de publicaties enkel anonieme gegevens mogen bevatten.

45. De VTC gaat akkoord met deze bewaartermijn maar benadrukt dat na het verstrijken van deze termijn de gegevens moeten vernietigd worden bij CeSO en CELLO.

B.2.3. Frequentie van de toegang

46. De toegang tot de gevraagde gegevens is eenmalig.

47. De VTC gaat akkoord met deze toegangsfrequentie.

B.2.4. Duur van de machtiging

48. De machtiging wordt gevraagd voor bepaalde duur. Het onderzoek moet afgerond zijn eind 2015.

49. De VTC gaat akkoord met deze termijn.

B.2.5. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

50. De aanvrager verduidelijkt dat de gegevens zullen geraadpleegd worden door een 8-tal onderzoekers.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

51. Artikel 9 WVP voorziet in een verplichting tot informatie van de betrokken personen van wie persoonsgegevens worden gebruikt.

52. De VTC bepaalt dat op de website van het CeSO en het CELLO dient melding gemaakt te worden dat de gegevens omtrent de getuigschriften en diploma's werden verkregen van de LED.

53. Ook het AKOV dient op de website van de LED melding te maken dat de gecodeerde gegevens worden ter beschikking gesteld van het CeSO en het CELLO in het kader van wetenschappelijk onderzoek.

B.4. BEVEILIGING

54. Het veiligheidsbeginsel voor de verwerkingen van persoonsgegevens, bepaald in artikel 16 WVP, verplicht de verantwoordelijke voor de verwerking tot het nemen van de passende technische en organisatorische maatregelen om de gegevens die hij verwerkt te beschermen en zich te wapenen tegen afwijkingen van het doeleinde. Het passend karakter van deze veiligheidsmaatregelen hangt enerzijds af van de stand van de techniek en de hiermee gepaard gaande kosten, en anderzijds van de aard van de te beschermen gegevens en de potentiële risico's.

B.4.1. Op het niveau van de aanvrager

55. De veiligheidsconsulent van de Universiteit Antwerpen en van de KULeuven is gekend als veiligheidsconsulent bij het sectoraal comité van het Rijksregister.

B.4.2. Op het niveau van de instantie die de gegevens zal doorgeven

56. De veiligheidsconsulent van het AKOV (en van het Beleidsdomein Onderwijs en Vorming) is gekend is al gekend als veiligheidsconsulent bij het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid. AKOV beschikt over een veiligheidsplan en een veiligheidsbeleid.

IV. BESLUIT

57. De VTC **machtigt** het AKOV om de gevraagde persoonsgegevens uit de LED mee te delen aan het CeSO en het CELLO voor de doeleinden en onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging.

De Voorzitter
Willem Debeuckelaere